

ERDELYI MAGYARÁG

Felélős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 10 sz.

1936 január 11.

Szombat

„Ausztria olyan gyümölcs, amely magától érik meg!”

Hitlerista puccs készül Ausztriában

Papen titokzatos utja Bécs és Berlin között. -- Schuschnigg Prágában bejelenti, hogy Ausztria számára csak két út áll:
a Habsburg-restauráció vagy az Anschluss

Bécs, január 9.

Az „Ager” távirati iroda közlése szerint a bécsi politikai körök erősen nyugtalanítják az a tény, hogy Papen bécsi német követ igen gyakran utazgat Bécsből Berlinbe. A német kormány a követ rendelkezésére bocsájtott egy repülőgépet, amely állandóan készenlétben van.

Egy másik körülmény, amely méltán aggasztja Bécsben az, hogy Hitler helyettese Hess vette át Habicht Teo szerepét, vagyis a hitlerista propaganda irányítását Ausztriában.

Mindezeket összevéve és annak a ténynek következtében, hogy a Duce elvonta az olasz csapatokat a Brennerről, Bécsben attól rettegnek, hogy Hitler felhasználja a reá kedvező alkalmat ráteszi kezét Ausztriára.

Bécsben nem felejtették még el, hogy Hitler a múlt év tavaszán ezt a kijelentést tette Simon akkori angol külügyminiszter előtt: Ausztria olyan gyümölcs, amely önmagától érik meg. Teny, hogy — valószínűleg az olimpiai játékokra való tekintettel — Németország nem forszirozza az Anschlusst, viszont Papen sürü utazgatása azt bizonyítja, hogy a bajkeverő követ minden áron siettetni akarja a gyümölcs „megérését”.

Ilyen körülmények között kétszeres fontosságot tulajdonítanak annak, hogy Schuschnigg kancellár január 15-én Prágába utazik, ahol két napot tölt. Az „Ager” iroda ezzel kapcsolatban úgy tudja, hogy Schuschnigg a Habsburg restauráció kérdésében kíván puhatolózni a cseh politikai körökben. A Habsburg-kérdést osztrák politikusok szerint két tényező teszi időszerűvé. Az egyik az osztrák legitimisták mind erősbödő befolyása, amely Ottó visszahívását célozza, a másik pedig az a francia részről érezhető nyugtalanság, amit az olasz befolyás gyengülése következtében Németország alig titkolt mozgolódásával szemben nyilvánítanak.

Schuschnigg kancellár két tűz közé szorítva azzal a kijelentéssel megy Prágába, hogy Ausztriának csak két választása van: vagy a Habsburg-restauráció, vagy az Anschluss.

Idetartozik az a jelentés is, hogy Berger Waldenegg osztrák külügyminiszter január végén Budapestre megy. A látogatás beavallott célja a vadászat, de biztosra veszik, hogy a magyar fővárosban folytatandó megbeszéléseknek komoly politikai jellege lesz és a fent vázolt eseményekkel áll összefüggésben.

Olaszország védtelenül hagyja európai határait

A francia és osztrák határról elvont alpesi hadosztályok Keletafrikába mennek és döntő offenzívába kezdenek az északi fronton

London, január 9.

Az „Evening News” angol lap feltűnést keltő cikket közöl az olasz csapatok Keletafrikában történő szállításáról. Megállapítja, hogy az alpesi csapatok eltávozásával az olasz hadsereg szinte-java távozott el, ami azt bizonyítja, hogy Olaszország elég biztonságosnak tartja az európai helyzetet, hogy védtelenül hagyja európai határait.

Rómában különben úgy tudják, hogy az osztrák és francia határokról elmozdított és Keletafrikába behajózott alpesi hadosztályok a Takazzé folyó mentén új offenzívába kezdenek. Ebben a hadműveletben a kiszivárgott hírek szerint 250.000 főnyi olasz hadsereg vesz részt a repülőgépek támogatása mellett. Ez a lépés akarja Olaszország számára megszerezni a döntő győzelmet, amely után az olaszok bevárják az esős évszak elmúltát.

Genfben megérkezett az abesszin kormány panaszjegyzéke a svéd Vörös-Kereszt bombázása és amiatt, hogy az olaszok az északi fronton mérges gázbombákat használnak.

Brüsszel, január 9.

Bár Lipót belga király békeakciójának eredményéről még semmi sem szivárgott ki, bizonyosra vehető, hogy ez a kísérlet is kudarcra végződött. Ennek legbiztosabb jele, hogy a belga nemzetvédelmi bizottság ülést tartott és ezen elhatározták a katonai szol-

gálati időnek egy évről 18 hónapra való fel-emelését.

A Bucurestiben megjelenő „Lupta” című lap teljesen valószínűtlen hírt közöl Lipót király londoni utjával kapcsolatban. — Eszerint Mussolini visszavonulna a kormányzástól, mert a keletafrikai háború kérdésében közte és az olasz uralkodó család tagjai között az ellentétek igen nagyok. Alutól Lipót belga király is ebben az ügyben járt volna Londonban, ahol talán Grandidi római olasz követet is találkozott, ak. viszont az olasz kormányelnökségben követné a Ducet.

A hírt sehonnán meg nem erősítették, és így azt a legnagyobb óvatossággal kell kezelni.

Páris január 9.

A világsajtó azt a hírt kürtölte ki, — hogy Anglia és Franciaország között katonai megegyezés jött létre.

A francia lapok most kellő értékükre akarják leszállítani a híreket, amelyek szerintük ilyen formában teljesen nélkülözik a valóságot.

Az „Oeuvre” szerint azok az angol lapokban megjelent hírek, amelyek arról szólnak, hogy a francia és az angol hadsereg között létrejövő együttműködés kezdetét vette, nem felelnek meg a valóságnak. A két hadjárat sehol sem működik együtt.

(Tudósításunk folytatása az 5-ik oldalon.)

Az ujévi nagy tombola 20. száma

Elfogták az episcopiai gyujtogatót

Bosszúból gyujtotta fel haragosai szénáskertjét

Episcopia, január 9.

Annak idején nagy feltűnést keltett Episcopián az a tűzvész, amely Ladányi L. és Borsi Lajos gazdálkodók szénáskertjében pusztított. A hatalmas tűzvészt előbb a helybeli lakosság próbálta oltani, de semmire se mentek vele, sőt a tűz mindinkább elharapózott, annyira, hogy már az egész falut veszéllyel fenyegette. Ekkor azután kihívták az oradeai tűzoltókat is, akik több órai megfeszített munka árán lokalizálták a tüzet.

A bevezetett vizsgálat szerint rögtön gyujtogatásra gondoltak. Az episcopiai

csendőrőrsparancsnok és Udrescu Mihai szakaszvezető a legnagyobb eréllyel folytatta a nyomozást. Heteken át tartó szorgos vizsgálat után végül is sikerült elfogniok a tettest Váradi Sándor uileaci lakos személyében. Váradi még tagad, de minden jel arra vall, hogy a gyujtogatásért valóban ő felelős, még pedig valószínűleg a két gazda iránt érzett bosszúból. Az episcopiai csendőrőrsparancsnok és Udrescu szakaszvezető tovább folytatják Váradi kihallgatását.

A csendőrők bravuros nyomozása Episcopián nagy megelégedést és elismerést váltott ki.

Halálba kergettek mostohagyermekkei egy fiatal tanítónőt,

aki elkeseredésében a careii tehervonat elé vetette magát

Carei, január 9.

Megdöbbenő öngyilkosság történt a közeli Moftimul Mic községben, ahol Ottmayer Gyula községi ref. tanító fiatal felesége a robogó tehervonat kerekéi elé vetette magát, amely darabokra tépte a szerencsétlen asszonyt. A megindult vizsgálat szerint Ottmayer Gyulánál igen boldogan élt férjével, de viszont valósággal elkeserítette

az a tudat, hogy három mostohagyermek nem volt jóviszonyban vele.

Tegnap délután a fiatalasszony kétségbeesetten rohant el hazulról és az állomáson várta a tehervonatot, amely az állomásról Carei felé indult. A mozdonyvezető észrevette az asszony szándékát és fékezett is, de már későn volt. A kerekék elkapták az asszony testét és darabokra tépték.

A vizsgálat folyik.

Az áruló somtabot

Két inas lopták el a salontai Központi-kávéház motorját

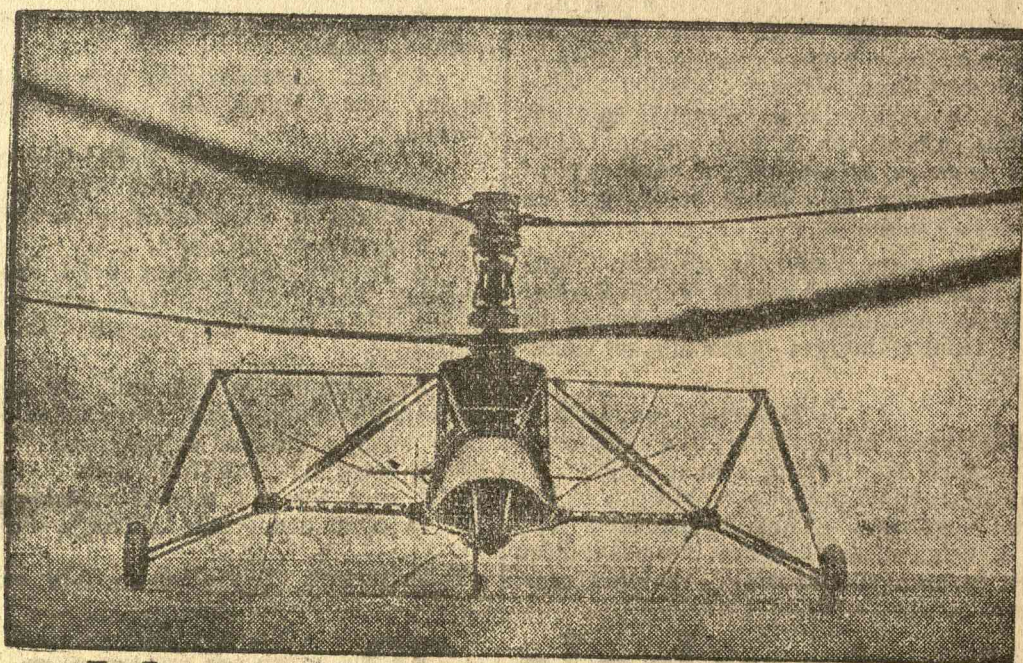
Salonta, január 9.

Beszámoltunk róla, hogy Szilveszter éjjelén ismeretlen tettesek leszerelték és ellopták a Központi kávéház vízszívó villanymotorját. Megírtuk azt is, hogy a kávéház tulajdonosa, Ellmann Lajos nem tett feljelentést, hanem jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

Ennek meg is volt az eredménye, — amennyiben jelentkezett tegnap Kondor János lakatosmester fia, aki felismerte azt a somfabotot, amellyel a motort az uccára ci-

pelték, majd a tett színhelyén hagyták. Elmondotta azután, hogy a bot egyik tanulója, a 15 éves K. L. tulajdonosa. K. L. azután be is ismerte, hogy egy hasonló koru inasársával, B. F.-el együtt lopták el a motort amelyet később szerettek volna értékesíteni. Igen érdekes, hogy egy autógumimibelsőből készült gumikeztyűvel dolgoztak.

A motor egyébként már vissza is került helyére és miután Ellmann nem tett feljelentést, a dolog a „lovagiasság“ szabályai szerint elintézését nyert.

A legújabb szélmalomrepülőgép

Párisban most készült el a repülés új csodája. Mindössze 2000 kgr. súlyu és 300 lóerős motorjával rendkívül sebesség kifejtésére alkalmas.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az ujévi tombolán

1935. december—1936. január

A NAP

Holdfogyatkozás

A csillagászati számítások pontosan be-mondták hogy szerdán este holdfogyatkozás lesz. Tudományos nyelven szólva a nap, a föld és a hold pontosan egyvonalba kerül oly módon, hogy a föld van középen és így a föld árnyéka rávetődik a jó öreg holdra, amit homályba, sőt teljes sötétségbe burkol.

Nahunk, amikor a holdfogyatkozás maga teljében bekövetkezett, meglehetősen borult volt az ég és így az ingyen szennációt nem nagyon élvezhettük. Hét óra után azonban felszakadoztak a felhők és az emberek csoportokba verődve bámulták az érdekes égi tüneményt.

A teliholdnak csak kis csücske látszott. A többi része valami bizonytalan barnás-fekete ködfelhőbe volt burkolva. Határozottan érdekes tünemény volt. Hogy mégsem érte el azt a sikert, ami efféle tüneménynek méltán kijárt volna, az nem a rendezés sikertelenségének, hanem a közönség hibájának tudható be.

Mert mi is történt.

Az egyik járóelő fedezte fel az érdekes tüneményt és kitartóan bámulni kezdte az eget. Régebben vidám suszterinasok szoktak ilyen dolgot tenni: néznek az ég egy bizonyos pontjára és tíz perc múlva — százával akadnak követői akik nem tudják ugyan mit néznek — hiszen nincs is mit nézni — de az „egy bolond százat csinál“ elve alapján meregetik szemüket az ég felé.

Ugy látszik az emberek most nem hagyták bolonddó tenni magukat és amikor látni lehetett volna valamit azért se néztek felfelé. Vagy lehet hogy azért mert a mai ember inkább a földre sűti a tekintetét és már egészen elsikolt a magasba nézéstől.

Ha azután valakit mégis figyelmeztettek a tüneményre unottan legyintett:

— Ugyan kérem... Látja ha az ég meg is ajándékoz ilyen látványossággal abból sincs semmi jó. Ahelyett hogy gyarapodna az amink van még a meglevő is elfogy...

Es már ment is tovább.

A hold és a föld árnyéka kétségbeesett erőfeszítést tettek az égen hogy észrevetés-sék magukat és megnyerjék a közönség tetszését. De minden hiába. Még a minden szép és jó iránt érdeklődő emberek se nagyon figyelték. Az egyik például — miután felfelé sandított — unottan kijelentette:

— Ugyan kérem ez is politika.

Es amikor elhűlve hallgatták majd igyekeztek meggyőzni hogy:

— De kérem... A Föld árnyéka...

Akkor kijelentette hogy nem az egész Föld árnyéka az, amit látunk, hanem csak Németországa.

— Nem látják milyen barna?

Es már ment is tovább. A barnás árnyék még egy utolsót kinlódott majd elkeseredetten — mi telhetett tőle — felszakadt.

MAKULATURA

újságpapir olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

2. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1936 január 11

Agyonverte áldott állapotban levő feleségét egy mészáros

Buzau, január 9.

Borzalmas eset történt Buzau mellett egy kis faluban. Andrei Ene mészáros összevesszett a feleségével, akit ültetelni kezdett. A férj olyan súlyosan megverte feleségét, hogy az eszméletlenül esett össze. — Beszállították a kórházba, ahol megállapí-

tották, hogy az asszony hat hónapja áldott állapotban van, azonban az ütés következtében meghalt a gyermeke. Operáció alá vették, azonban már késő volt, mert a szerencsétlen asszony a műtőasztalon meghalt.

A bestiális feleséggyilkost az ügyészség rendelkezése a csendőrség letartóztatta.

Hatmillió tüzikár Cernautiban

Kigyulladt és porráégett egy hatalmas divatárúüzlet

Cernauti január 9.

Tegnap éjjel két órakor eddig még ismeretlen okokból kigyulladt Cernautiban a főúton levő emeletes házban elhelyezett divatárú üzlet, amelynek tulajdonosa Geller Jakab. A tüzet egy éjjeli őr vette észre, aki azonnal a tűzoltóknak telefonált. A tűzoltók csakhamar a helyszínre érkeztek. Ekkorra már az emeleten levő lakók is felriadtak és tanácstalanul várták, hogy mi fog történni. Mivel a tűz veszélyeztette az eme-

leti lakásokat is, ezért a tűzoltóság rendelkezéséről az emeleti lakásokat is kiürítették, közben azonban kezdetét vette az oltás. A tűzoltóknak 5 órai munka után sikerült a tüzet eloltani. A kár azonban így is óriási és az első becslések szerint is meghaladja a 6 millió lejt.

A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy a tűz milyen okból keletkezett.

Pokolgép robbant egy angol hajó fedélzetén

Három ember meghalt, hat megsebesült

London, január 9.

Swansea-ból jelentik, hogy az Ulysses nevű hajó fedélzetén titokzatos robbanás történt. Három ember a személyzet tagjai közül meghalt, más hat pedig súlyosan megsebesült. Ezt a hatot beszállították a swansea-i kórházba, ahol ápolás alá vették őket.

A hatóságok vizsgálatot indítottak és megállapították, hogy az Ulysses fedélzetén pokolgép robbant. De hogy ki helyezte el a pokolgépet, azt nem sikerült megállapítani. A nyomozás ennek érdekében tovább folyik. A hajó személyzete közül többet letartóztattak.

Bankügyész, mint bankrabló

Saját vállalatát rabolta ki egy ügyvéd

Ismail, január 9.

Az ismaili ügyészség rendelkezéséről a Chilia Noua-i rendőrség szennyezés letartóztatást eszközölt, amikor őrizetbe vette Joachimescu Vasile ügyvédet.

Még tavasszal történt, hogy a chilianouai Banca Basarabiei bankot ismeretlen tettesek kirabolták, miután meggyilkolták annak pénztárosát, Curteu Gheorghet. — Majdnem egy éve, hogy a nyomozás a gyil-

kosok kézrekerítésére folyt, de minden eredmény nélkül. Végül is a gyanú a bank ügyésze esett, akit ezután állandó rendőri felügyelet alatt tartottak.

Amikor az ügyészség már elég bizonyítékot produkált Joachimescu Vasile ellen, kiadta a letartóztatási parancsot, amelynek alapján az ügyvédet le is tartóztatták és behozták az ismaili ügyészségre. Természetesen az ügyvéd mindent tagad.

Két utonálló kifosztott egy lugoji kereskedőt

Az áldozat felismerte támadóit, akiket letartóztattak. — Csak virtuskodásból raboltak?

Lugoj, január 9.

Vakmerő utonállás tartja izgalomban Buchim községet. Olaru Teodor kereskedő tegnap Lugojról hazafelé tartott, amikor az erdő szélén két alak támadt rá, akik hátulról leütötték. A kereskedő amikor magához tért, megismerte az utonállókat Corneliu Olaru és Divizoi Petre gazdálkodók személyében.

Ezután ismét elvesztette az eszméletét és csak akkor tért magához amikor egy szekér felvette. Azonnal feljelentést tett a

csendőrségen amely beidézte a két gazdálkodót, akinél meg is találták a rabolt holmikat. Mind a kettőt letartóztatták. A két gazdálkodó azt vallotta, hogy nem volt szándékukban rabolni, hanem többet ittak a kelletnél és egymással szemben hűsködtek, hogy ki meri megtenni azt, hogy kiraboljanak egy magános utast. Fogadást kötöttek és a sors éppen Olaru Teodort hozta eléjük.

Ezért követték el az utonállást.

Betörték egy bíboroshoz

Róma, január 9.

Tegnap éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Massimo Massimi bíboros lakásába, ahonnan nagyjértékű ékszereket loptak el. A betörők elvittek többek között egy nyakéket, amely egy magában 6000 lírát ér. A tettesek után nyomoznak.

Kérje minden olvasónk az „Erdélyi Magyarság” 1936. évi naptárát a bizományostól. Ara 5 lei!

Munkástragédia a rakodásnál

Constanța, január 9.

Megrendítő munkástragédia történt tegnap Constanța-ban a kikötőben. Dinu Joan munkás egy hajó berakodásánál segédkezett amikor hirtelen rosszul lett. Leesett a földre és mielőtt bármilyen segítség érkezhetett volna, meghalt.

Az ügyészség elrendelte a boncolást, amely azt állapította meg, hogy a munkás olyan súlyos dolgot emelt, hogy a főútőre megpattant. Ez trombózt okozott. Egy megárvadt vércsepp a szívbe jutott és ez okozta az azonnali halált. A munkástragédia városszerte nagy részvétet keltett.

RÁDIÓMŰSOR

PENTEK

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde. Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Motoi zenekar. 19: Felolvasás. 20: Hírek. 20,15: Lemezek. 20,30: Opera. 23,45: Hírek németül és franciául. 23,55: Hírek. 24: Rádiózenekar. 1: Lemezek.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 11,45: Felolvasás. 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 13,05: Hanglemezek. 13,30: Hírek. 14,20: Pontos időjelzés. 14,30: Cigányzene. 15,40: Hírek. 17,10: Diákféltő. 17,45: Pontos időjelzés. 18: Csizsár Béla előadása. 18,30: Magyar szalonötös. 19,55: Méhes Gyula előadása. 20,25: Az Operaház előadásának ismertetése és 20,30: az Operaház előadása: Aida. 21,20: Sport. 22,21: Hírek. 23,15: Hírek. 24: Jazz. 1,05: Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde. Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Katonazene. 19: Felolvasás. 20: Hírek. 20,15: Ének-kettős. 20,55: Felolvasás. 21,15: Jazz. 22,30: Hírek. 22,45: Benucci cselőművész játéka. 23,15: Vendéglői zene. 23,45: Hírek külföldre. 23,55: Hírek.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 11,45: Felolvasás. 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 13,05: Neogrády-Keleti Magda zongorázik. 13,40: Hírek. 14: Szalonzenekar. 14,30: Pontos időjelzés. 15,40: Hírek. 17,10: Bereczki Ida ifjúsági felolvasása. 17,45: Pontos időjelzés. 18: Közvetítés a Dreher-sörgyárból. 18,45: Sziij Dénes tárogatózik. 19,05: Stur István előadása. 19,35: Margittay Margit magyar nőákat énekel. 20,30: Buday György előadása. 21: A bécsi rádióállomás műsorának ismertetése és 20,10: műsorának közvetítése. 22,40: Hírek. 23: Jazz. 24: Hanglemezek. 1,05: Hírek.

Veszek

Ócska ólmot

Cím a kisdóban

3. Ján. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936. január 11.

Álomkirálynő

— Társadalmi regény — 23

— A vőlegényem! — suttogta maga.

— Bizony a vőlegénye! A herceg már reggel ide küldte az inasát és érdeklődött, nem volna-e kedve a kis menyasszonynak kikocsizni. Közöltük vele hogy a kis menyasszony még a tegnapi eljegyzés fáradalmait pihen ki. De egy óra múlva ismét eljön!

A bárónő igyekezett enyelgő hangon beszélni, de merev vonásaihoz nem nagyon illett az erőszakolt mosoly. Olyan volt, — mintha minden egyes arcizmát dróton rángatták volna.

— Mit jelentsünk tehát a türelmetlen vőlegénynek?

Clarisse felkapta a fejét és mereven nézett a bárónőre.

— Ne jelentsenek semmit — felelte rövid gondolkodás után.

— Semmit? Mit jelentsen ez? A kis menyasszony talán szeszélyes?

Tréfásan felemelte az ujját és megfenyegette Clarisset.

Igyekezett megőrizni az eddigi tréfás hangot, de szemüvege mögül apró szemével nyugtalanul firkászta Clarisse arcát. A hercegnő szokatlan arckifejezéséből valami veszélyt sejtett.

Clarisse végignézett a bárónőn. Leszállt az ágyról és az udvarhölgy elé lépett. Magatartásából fenség és büszkeség sugárzott. Ilyennek még sohasem látta Lindenfels bárónő.

— Mondják meg Albert hercegnek — szólt Clarisse keményen, határozottan — hogy nem megyek vele kocsikázni. Nem megyek vele most és nem megyek vele máskor sem. Mondják meg neki, hogy ne haragudjék elhamarkodott lépésemért, de nem lehetek a felesége.

Lindenfels bárónő rémülten rogyott le egy székre és levegő után kapkodott.

Ezt fenséged nem mondhatja komolyan. Ugy-e csak tréfát? Pedig ilyen házassággal nem szabad tréfálni!

— Nincs is szándékomban tréfálni! Az éjszaka hosszú tépelődése után arra az eredményre jutottam, hogy nem tudok a herceg felesége lenni. Belátom, hogy ezt előbb is meggondolhattam volna, de jobb későn, — mint soha!

— És mit szól majd mindezekhez öfensége?

— Apám bizonyára nagyon fog haragudni és joggal. De kész vagyok elviselni az ő haragját is, annyiival is inkább, mert végeredményben ezt a házasságot csak az én érdekemben akarta.

Lindenfels bárónő megmozdult a széken.

Persze, hiszen ez a szerencsétlen lány nem tud még semmit.

És most elérkezettnek látta az időt arra, hogy elárulja a titkot, amit Albert herceg a messzinai találkozás alkalmával rábizott s amelyet diplomatikus ügyességgel kellett Clarisse tudomására hozni.

Nos, itt az alkalom! Könnyedséget erőltetve, úgy mellékesen odavetette.

— Vannak dolgok, amelyeket öfensége sem közölne szívesen fenségeddel.

Clarisse csodálkozva nézett a bárónőre.

— Tudtommal apám nem szokott előtem semmit sem eltitkolni.

Lindenfels bárónő látszólag közömbösen vizsgálta a menyegzőt díszítéseit.

— Titkolni nem. De lehetnek dolgok, amelyekhez öfensége még nem tartja elég érettnek fenségedet.

(Folytatjuk.)

4

"ERDELYI MAGYARSÁG"
1936 január 11.

Vőlegénye vallomása sem oldja meg a szépségkirálynő halálának rejtélyét

Egymást vádolják a gyanúsítottak
Nem találják az elhunyt ékszereit

Bucuresti, január 9.

Tita Cristescu titokzatos halála még mindig nincs kiderítve. Minden nap újabb és újabb szenzációkat hoz. Mint már tegnap jelentettük, megérkezett Salonikiból Tita Cristescu vőlegénye is, Hotta Cuza, akit a vizsgálóbíró kihallgatott. Legnagyobb meglepetésre Hotta Cuza a második kihallgatásnál kijelentette, hogy soha sem volt Tita Cristescunak a vőlegénye.

Annyi bizonyos, hogy közte és a szerencsétlen asszony között szorosabb baráti kapcsolat volt. Állandóan leveleztek egymással, amíg Hotta Cuza Salonikiben volt. Legutóbb is Tita Cristescu kétségbeesett levelet írt Salonikiben, amelyre Cuza azt válaszolta, hogy Tita Cristescu legyen okos, nyugodt és bátor. A vizsgálóbíró ezt a három szót titokzatosnak találta és emiatt kérdést intézett Hotta Cuzához, aki azt válaszolta, hogy azért írta ezt, hogy bátorítsa az asszonyt, nehogy ostobaságot kövessen el.

Elmondotta még Hotta Cuza, hogy 1934-ben szoros baráti viszonyban volt Tita Cristescuval, azonban 1935-ben ez a barátság mind inkább platonikus alapokra helyeződött.

Igen különös, hogy a Cristescu család vádolja Ciuley doktort, akiről azt állítják, hogy fölötte gyanússá teszi az a körülmény, hogy az injekció beadása után az injekciós tűt és a tubust eldugta és helyébe újat vásárolt.

Ugyanakkor azonban Ciuley mérnök a Cristescu családot vádolja meg a gyilkossággal. A mérnök ugyanis határozottan állítja, hogy az ékszerek, amelyeket a titokzatos halál után nem találtak, Cristescuék tulajdonában vannak még pedig egy bank safejában elhelyezve.

A bejelentés nagy izgalmat keltett. — Most a Cristescu család tagjait is ismét felidézték a vizsgálóbíróhoz, hogy adjanak felvilágosítást az ékszerekről.

Betörő a fürdőkádban

Izgalmas betörőhajsza két budapesti bérházban

Budapest, január 9.

Izgalmas rablótüldözési kalandban volt részük két Wesselényi utcai bérpalota lakóinak. Az egyik Wesselényi utcai házban a lakók észrevették, hogy betörők járnak a padlásokon. Egy cselédlány ugyanis ruhát ment szárítani a padlásra és akkor vette észre a rablókat. Azonnal feliármázta a házat, rendőrt is kerítettek és a lakók a házfelügyelő, a cselédek s a rendőrök megrohamozták a padlást, ahol azonban a rablóknak már csak hült helyét találták.

Sokkal nagyobb „szerencséje” volt ebben a tekintetben a szomszédos házban lakó Goldmann Fülöpnek, aki bement a fürdőszobába, ahol már elkészítve várt rá a kellemes meleg fürdő s éppen be akart lépni a fürdőkádba, amikor észrevette, — hogy a kád mögött két betörőszerszámokkal felszerelt alak kuporog.

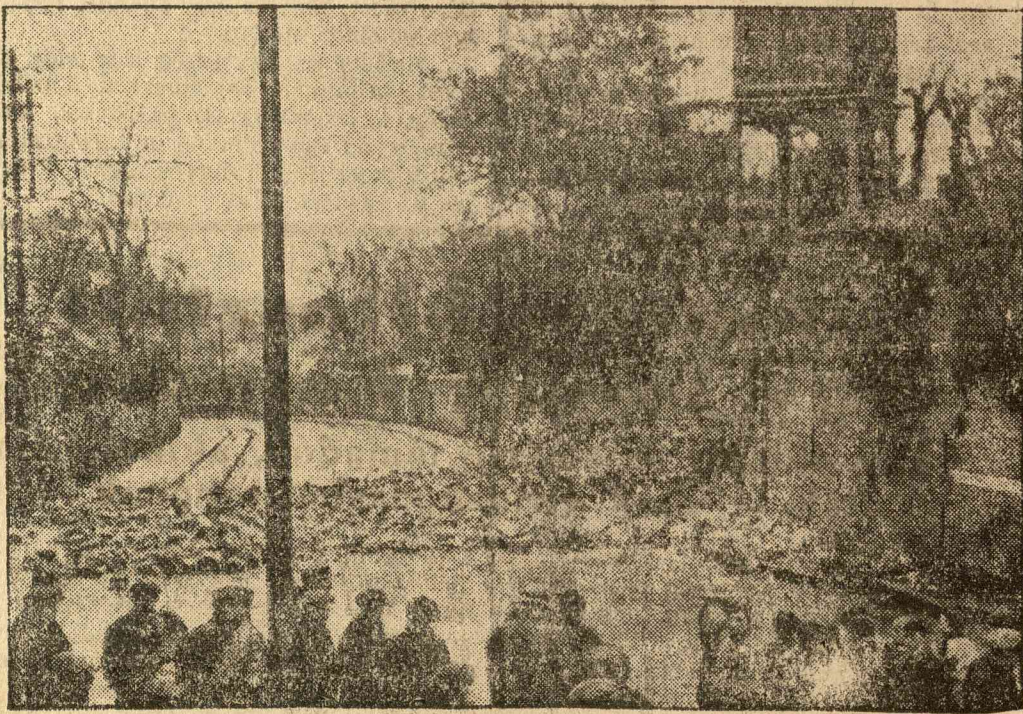
Goldmanné rémült sikollyal rohant ki a fürdőszobából és segítségért kiabált. A lakók között valóságos pánik keletkezett, vé-

gül is valakinek eszébe jutott, hogy a szomszédban betörőket keresnek, áthívták tehát a szomszéd házból a rendőröket, akiknek sikerült elfogni az egyik rablót — még pedig egészen különös módon.

A rablót ugyanis a meleg vízzel telt fürdőkádból húzták ki, míg társa a nagy zürzavarban emelkedett.

Izgalmas tüldözés után azonban őt is sikerült elfogni és csak az ő vallomásából derült ki az a rejtély, hogy hogyan került a másik betörő a fürdőkádba. Ez ugyanis abban a pillanatban, amikor Goldmanné sikoltozva kirohant a fürdőkádból, biztos kéz mozdulattal belevágta társát a fürdőkádba, ő maga pedig Goldmanné után kirohant a fürdőszobából, egyenesen a lépcsőházba futott és ő is segítségért kiabált.

A rendőrségen kiderült, hogy az egyik betörő 20, a másik 22 esztendősen, notórius padlásfosztogató gangszter, akik a vállalat első félórájában egy szuszra 17 padlásbetörést vallottak be.

Földomlás Versaillesban

A Franciaországban hetek óta tartó esőzések pusztító árvizeket és földcsuszamlásokat okoznak. A Páris—Versailles-i országúton is — mint képtünkön látható — földomlás történt, amelynek 4 ember életét veszítette.

Mussolini első lépése az olasz-német-japán szövetség felé

Sulyosan megbetegedett Ciano gróf

London, január 9.

Az „United Press” jelenti, hogy Olaszország a közeljövőben elismeri Mandzsukuo függetlenségét. Valószínűnek látszik, hogy ez a lépés a köteendő német-olasz-japán szövetség egyik láncszeme, de másfelől azt a célt szolgálja, hogy az olaszok új piacokat keressenek maguknak a megtorlások következtében elvesztett piacok helyébe.

A „Petit Journal” érthetetlennek tartja hogy egyesek miért akarnak a francia vízi gyakorlatokból, amelyek csupán Franciaország szempontjából fontosak, diplomáciai fontosságot kovácsolni.

A „Jurnal” szerint a két ország között történt tárgyalás természetes következménye a két ország közötti baráti viszonyoknak. Ugyanakkor a „Journal” azt is írja, hogy Németország a francia-angol katonai szövetséget a locarnoi szerződés megsértésének tekinti.

Róma, január 9.

Ciano grófot, Mussolini vejét az olasz sajtó és propaganda minisztert beszállították a firenzei klinikára, ahol az afrikai hadjáraton szerzett fül- és orrbajából kifolyólag megoperálták. A gróf állapota eléggé sulyos.

Róma, január 9.

Egyes lapokban az a hír jelent meg, — hogy Rickett, aki tudvalevőleg néhány nap óta Rómában tartózkodik, Keletafrikába utazik. Ezt a hírt most megcáfolják, mert Rickett még pár napig Rómában marad és onnan nem Keletafrikába, hanem Párisba megy.

London, január 9.

A londoni tengerészeti konferenciát ismét válság fenyegeti. Japán ugyanis teljes egyenjogúságot kér és csak akkor hajlandó tárgyalni a tonnamennyiség csökkentéséről.

Londonban számítanak arra, hogy a flottakonferencia a legközelebbi jövőben, talán még ezen a héten elnapolja üléseit.

Nápoly, január 9.

Érdekes jelenség színhelye volt a nápolyi kikötő. Az Orange nevű angol hajó a nápolyi kikötőbe érkezett. Amikor a horgonyt leeresztették, az angol hajó zenekara az olasz himnuszt és a Giovinezzat játszotta. Ugyanis tegnap volt Helena olasz királyné születésnapja és az angol hajó ünneplése a királynénak szólt. A hajó eltávozásakor a kikötő parancsnokságának zenekara tiszteletből az angol himnuszt játszotta el.

Tatarescu a jövő héten Párisba utazik

Vaida kibékül Mihalacheval?

Bucuresti, január 9.

A „Rador” értesülése szerint Tatarescu miniszterelnök mégis elutazik Párisba, még pedig valószínűleg a jövő hét végén. A miniszterelnök itt találkozik Titulescu külügyminiszterrel, akivel fontos külpolitikai kérdéseket tárgyal meg.

A főváros sajtó még mindig behatóan foglalkozik Mihalache campulungi beszédével és valószínűnek tartják hogy a kormány utódlás a nemzeti parasztpártot illeti meg.

Enek időpontja azonban még teljesen bizonytalan. Egyes lapok februárra mások májusra számítanak kormányváltásra.

A „Credinta” Vaida és a nemzeti blokk kérdésével foglalkozva megállapítja hogy Vaidát félrevezették hívei. Nem tartja kizártak a lap hogy Vaida négy hive: Tilea, Joanitzescu, Mirto és Anghelescu a Goga-Cuza pártba lépnek be, míg Vaida maga kibékül Mihalacheval.

Betörőbanda garázdálkodik Episcopián

Episcopia Bihor, január 9.

A határmenti község lakosságát valószínűleg rémületben tartja egy több tagból álló tolvajbanda, amely hetek óta fosztogatja a borpincéket. A csendőrségnek sikerült megállapítania, hogy a banda 8 tagból áll és vakmerőségük szinte nem ismer határt.

Tegnap este az éjjeli őrök tettenérték a bandát, de miután azok tulerőben voltak, nem mertek szembeszállni velük, hanem se-

gítségért siettek a csendőrségre. Mire azonban a segítség megérkezett, a banda tagjai elszéledtek. Közben teljesen kifosztották a pincét, ahonnan nagymennyiségű bort, — krumplit és pálinkát, valamint különböző konyhaedényeket vittek el.

A csendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be a tettesek kézrekerítésére és remélhetőleg rövidesen sikerül is elfogniuk a tetteseket.

Vitriolos merénylet a templomban

Az elhagyott asszony megdöbbenő bosszúja

Bucuresti, január 9.

Megdöbbenő szerelmi dráma játszódott le tegnap délelőtt Bucarestben a Strada Bradului-n levő templomban. Ebben a templomban teljesített szolgálatot mint diakonus, George Dumitrescu papnövendék. Tegnap délelőtt 11 óra tájban a diakonus éppen az oltár előtt állott, amikor belépett egy nő. Dumitrescu a nő láttán felkiáltott: — Mit akar Megmondtam, hogy köztünk mindennek vége.

— Csak ezt akartam tudni — kiáltott

az asszony és a következő pillanatban tüveget kapott elő és annak tartalmát a diakonus arcába öntötte.

Dumitrescu a maró folyadék hatása alatt — mint kiderült vitriol volt — összeesett, majd sulyos sérüléseivel kórházba vitték. A merénylet asszonyt letartóztatták. Elmondotta, hogy Dumitrescu őt szerette, később azonban elhagyta, mert más leányt akart elvenni. Ezért határozta el magát a bosszúra.

Villamosokat gyújtanak fel az argentinai kommunisták

Buenos Aires, január 9.

Tegnap délután 6 órakor megszűnt az általános sztrájk Argentínában. A külvárosban történtek ugyan összetűzések, amelyek majdnem éjjelig tartottak. A zavargó kommunista munkások egyes helyeken megtámadták a villamoskocsikat és többet felgyújtottak, egyes helyeken pedig felszedték a vasuti síneket.

Roosevelt bukik?

Washington, január 9.

Beszámoltunk már arról a kudarcról, amely Roosevelt amerikai elnököt ismételen érte, amikor a legfelsőbb amerikai bíróság alkotmányellenesnek mondotta ki azt a törvényt, amely a mezőgazdasági ujjaépítést célozza. Most Roosevelt elnök felhívást intézett a mezőgazdasági szervezetek vezetőihez, akiket szombatra a fehér házba gyűlésre hívott össze, hogy megbeszélje velük a legfelsőbb bíróság döntése nyomán előállott helyzetet.

Hir szerint Roosevelt elnök a kongresszustól 280 millió dollár kiutalást fog kérni, hogy a legfelsőbb bíróság döntése előtt történt kötelezettségeknek eleget tegyen és a be nem vetett földeket megváltsa, valamint az elmaradt aratási díjat a munkásoknak kifizesse.

Kérje minden olvasónk az „Erdélyi Magyarország” 1936. évi naptárát a bizományostól. Ára 5 lei!

Berlinbe megy a magyar kereskedelmi miniszter

Budapest január 9.

Winckler István magyar kereskedelmi miniszter vasárnap Berlinbe utazik. A miniszter hétfőn reggel érkezik a német fővárosba ahol azonnal tárgyalásokat kezd a német kereskedelmi miniszterrel.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bágygat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felfrissíti. Az orvosok ajánlják.

Földrengés Ausztriában

Bécs, január 9.

Grázban és Steyerországban több helyen erős földlökést érezték. A földlökést érezni lehetett Laibachban és Meriborban is.

Angol repülőgép katasztrófája

London január 9.

A Potios nevű angol repülőgép anyabójáról tegnap egy repülőgép szállt fel. A repülőgép később a tengerbe zuhant. Két utasát nagysokára holtan találták meg a tengerben.

Időjárás

Élénkebb déli légáramlás. A hegyeken erősebb délnyugati szél. Változó felhőzet sok helyen köd. Egyes helyeken kisebb eső. A hőmérséklet valószínűleg még emelkedik.

5. oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG” 1936. január 11.

Drágább lett a kenyér

9, 8'50 és 7 lejre emelte fel a maximáló bizottság a kenyér árakat

A városi ármaximáló bizottság tegnap délután ülésre ült össze dr. Sangeorgeanu Sofronie tanácsos elnökelete alatt. A fogyasztók képviselőiben Vidican Traian megyei inspektor jelent meg, a pékeket Steiner László képviselte.

Fildan József, a városi közigazgatási ügyosztály vezetője jelentette, hogy az utóbbi napok alatt a buza és a liszt ára romamosan emelkedett. A tőzsde jelentése szerint a fehér liszt ára már 9 lei 40 bani.

Kisebb vita után a bizottság elhatározta, hogy a következő maximális árakat fogja javasolni az interimár bizottságnak:

fehér kenyér 9 lei, félbarna 3.50, lei barna kenyér 7 lei.

A pékek jelenlevő delegátusai kijelentették, hogy ha a fehér kenyeret is maximálják, legalább 9 lei 50 banis árat követelnek. Az új maximális árakat végső fokon a mai tanácsülés állapítja meg.

Csakis a rendőrség adhatja ki a nyugdíjasok életbenléti bizonyítványát

A rendőrség fontos hirdetménye

A rendőrség közigazgatási ügyosztálya az alábbi fontos felhívást adta ki:

A pénzügyminisztérium rendelete alapján az összes nyugdíjasoknak igazolniuk kell, hogy életben vannak, a város területén állandó lakhellyel bírnak, nem szerepelnek az idegenek névjegyzékében és nem foglalnak el közhivatalt. Az özvegyeknek ezenkívül igazolniuk kell, hogy nem mentek férjhez, kiskorú gyermekeik nem élnek külön

háztartásban, leánygyermekük pedig nem mentek férjhez.

Kiskorúak helyett a szükséges igazolást a gyámoknak kell beszerezniük.

A rendőrség minden félreértés elkerülése végett közli, hogy a fenti igazolást csak a rendőrség első emeletének 13. számú szobájában adják ki. A kérvények is ide nyújtandók be.

Mese a benzinkutáról

A bíróság elrendelte a város által lebontott benzinkutak visszahelyezését

Ismeretes, hogy a város elrendelte a Distributia benzinkutjainak eltávolítását. A város a maga közegei segítségével lebontatta a benzinkutak tetejét és ezzel a kilakoltatásnak annak rendje és módja szerint eleget tettek, sőt már január 22-re ki is írták az új árlejtést.

A Distributia azonban nem nyugodott bele a kilakoltatásba és visszahelyezési keresetet indított. Keresetében hivatkozott arra, hogy a városnak csak jogerős bírói

ítélet alapján lett volna jogában kilakoltatni a benzinkutakat.

A járásbíróság tegnap tárgyalta az ügyet és elrendelte a benzinkutak visszahelyezését.

Az érdemleges tárgyalást márciusban folytatják, ameddig a város benyújtja a szerződésbontásról irányuló bizonyítékait.

A város egyébként megelégedett a visszahelyezési határozattal és így az egyelőre nem kerül végrehajtásra.

Felére csökkentette a tábla az ötévre ítélt bihormegyei gyilkos büntetését

A tábla Dumitrescu tanácsa tegnap tárgyalta Badea Ioan Cosdeni (Bihormegye) legény gyilkossági bűnperét. A vádirat szerint Badea 1935 április 2-án egy verekedés hevében furkósbottal agyonverte Hora Aron falujabelit.

A törvényszék a múlt év őszén tár-

gyalta a gyilkos legény bűnperét és Badea Joant 5 évi fegyházra ítélte.

A tábla a tegnapi tárgyaláson fokozottan vette figyelembe az enyhítő körülményeket és Badea Joan büntetését két és fél évi fegyházra szállította le. A büntetésből 9 hónapot vett kitöltöttnek a tábla. Az ítélet jogerős.

Az új törvény előírása szerint

alkalmazottak bejelentési íve elkészült és kapható

Pásztor Ede papir-
áruházában
Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Székely műkedvelők a Katholikus Körben

Érdekes művészi élményben lesz része kedden és szerdán Oradea közönségének. Szentimrei Jenő író "Csáki bíró leánya" című székely tárgyú népszínművét játsszák a calatelei műkedvelők: egyszerű földmunkások eredeti népviseletben. Az énekes, táncos népszínmű kedden és szerdán kerül bemutatásra a Katholikus Körben.

Mozgósínházak műsora

Apolló: Roberta.

Forum: Baboona.

Heymann: Le Bonheur — Boldogság.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Pénteken este 9 órakor: Három ember a hóban.

Szombaton délután 5 órakor: Nápolyi kaland.

Szombaton este 9 órakor: nagy premier: Érettségi. Fodor László világsikerű vigjáték ujdonsága.

Három ember a hóban operett folytatja a dalmas utját és ma, pénteken este 9 órakor kerül színre utoljára a premier szereposztásában rendes helyárrakkal.

Érettségi. Premier szombaton este 9 órakor. Szombaton este mutatkozik be Oradea közönségének Szabadkay igazgató prózai együttese Fodor László világsikerű vigjátékában, az Érettségiben. Ez a vigjáték Budapesten már közeledik a századik előadáshoz és napról-napra most is csak nagyobb és nagyobb sikereket ér el. Az Érettségi nálunk Forgács Sándor mesteri rendezésében kerül színre teljesen új díszletekkel, ragyogó szereposztásban. Az Érettségi szombaton este és vasárnap délután 6 órakor van a színház műsorán mindenkor rendes helyárrakkal.

Délutáni előadások: Szombaton délután 5 órakor a nagysikerű Nápolyi kaland operett új beállításban, míg vasárnap délután 3 órakor Zerkovitz nagysikerű operettje a Csunya lány kerül színre mérsékelt helyárrakkal.

Jegyelővétel naponta délelőtt 10-11 óráig és délután 4-6 óráig.

APRÓHIRDETÉSEK

Újságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piața Mihai Viteazul 4. szám.

3 szobás fürdőszobás lakás — esélyes letve, — azonnalra kiadó. Str. Denisianu 19. 4032

Vidéki fiatal párt szakmányos vincelelnek keresek. Grosz, str. Rimanóczy 5. 4147.

Mindenek leány jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Plesz hentesüzlet, Bul. Reg. Ferdinand 7. 4146

Özv. Tordainé háza eladó vagy kiadó. Üzlet, 3 szoba és mellékhelyiség, hármason Episcopia Bihor, str. Reg. Ferdinand no. 576. 4136

Mindenest csakis éves bizonyítvánnyal keresek 2 személyhez. Weimann str. Vlahuta 16-a délután 4 és 5 között. 4135

Háztartásom vezetésére keresek intelligens, perfektül főzni tudó, varrni tudó, lehetőleg egyedül álló nem idősebb, jobb nőt, kinek állandó kellemes nyugodt otthont nyújthatok. Lehetőleg írásbeli ajánlatot kérek a kiadóhivatalba. 4125

Szorgalmas, fiatal munkásnőket és fiukat felvétetnek Bozsák sodronyárugyár, Str. D. Cantemir 57. 4148

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA

Telefon: 380.

6. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 január 11.